

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne **Z., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. F. N., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **V. J.**, bývajúcemu v K., podnikajúcemu pod obchodným menom V. J. D., IČO : X., **o zaplatenie 945,97 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 13 C 168/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. apríla 2010 sp. zn. 12 Co 79/2010 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. apríla 2010 sp. zn. 12 Co 79/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Zvolen 15.7.2009 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 945,97 EUR pozostávajúcej z poplatku z omeškania vo výške 662,18 EUR a z úrokov z omeškania vo výške 283,79 EUR. Uplatnený nárok odôvodnila tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou s P. D. Z. P. nadobudla pohľadávky na dlžné poistné a na poplatok z omeškania, ktorých zaplatenie bolo žalovanému uložené platobnými výmermi zo dňa 14.3.2005 vydanými touto poisťovňou. Tým, že tieto pohľadávky neboli uhradené riadne a včas (boli uhradené až dňa 27.8.2008), vznikol jej nárok na sankcie a to na poplatok z omeškania za dobu od 15.3.2005 do 27.8.2008 (podľa § 23 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení) a na úroky z omeškania za dobu od 15.3.2005 do 27.8.2008 (podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka).

Okresný súd Zvolen rozsudkom z 9. novembra 2009 č. k. 13 C 168/09-42 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Uplatnený nárok na poplatok z omeškania považoval za neopodstatnený z dôvodu, že žalobkyňa jednak nie je zdravotnou poisťovňou pretože nemôže odvodzovať nárok na poplatok z omeškania z § 23 ods. 2 zákona

o Zdravotnom poistení, a jednak platobným výmerom už bol tento poplatok vyrubený a aj zaplatený. Za nedôvodný považoval aj nárok na úroky z omeškania poukazujúc na to, že takáto sankcia bola už uložená práve platobným výmerom o povinnosti zaplatiť poplatok z omeškania.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 22. apríla 2010 sp. zn. 12 Co 79/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Zároveň rozhodol, že žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozsudku poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 86/2010, v ktorom bolo konštatované, že postavenie orgánu verejnej správy, ktoré by oprávňovalo správcu konkurznej podstaty na vydávanie individuálnych správnych aktov – platobných výmerov, by mohlo byť dané len právnou úpravou, ktorá by mu *expressis verbis* priznala takéto oprávnenie; pokiaľ však takúto právnú úpravu právny poriadok neobsahuje, správca konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne akty, ktoré sú exekučným titulom. Vyslovil preto názor, že platobné výmery vydané v predmetnej veci správcom konkurznej podstaty zdravotnej poisťovne boli nulitnými aktmi, preto nemohli byť exekučnými titulmi, a neoprávňovali toho, na koho boli pohľadávky z týchto výmerov postúpené, žiadať priznanie či už poplatku z omeškania alebo úrokov z omeškania. Ďalej uviedol, že okrem dôvodov, na ktoré poukázal prvostupňový súd, sú práve tieto dôvody, vychádzajúce zo záveru Ústavného súdu, pre zamietnutie žaloby rozhodujúce.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako i rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., t. j. tým, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa z iného dôvodu ako prvostupňový súd, čím stratila možnosť vyjadriť sa k dôvodu zamietnutia žaloby, ktorý odvolací súd považoval za významný, a ktorý sa dovtedy v spore neobjavil. Zároveň uviedla, že rozsudok je aj nejasne a teda nedostatočne odôvodnený, pokiaľ zamietnutie žaloby bolo odôvodnené platobnými výmermi ako nulitnými aktmi.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žiadal tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalobkyňa tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, namietat' v opravnom prostriedku správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

Podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom je takouto vadou vyplývajúcou z uvedeného ustanovenia postihnuté. Odvolací súd totiž potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby zásadne z iného právneho dôvodu, než ktorým odôvodnil zamietnutie žaloby prvostupňový súd, a to bez toho, aby umožnil žalobkyňi vyjadriť sa k možnosti takéhoto iného právneho posúdenia veci. Za rozhodujúcu skutočnosť

odôvodňujúcu zamietnutie žaloby považoval na rozdiel od súdu prvého stupňa nulitu platobných výmerov ukladajúcich žalovanému zaplataenie postúpených pohľadávok, keďže boli vydané správcom konkurznej podstaty, ktorý nemal zákonom dané postavenie orgánu verejnej správy oprávneného vydávať takéto individuálne správne akty.

Odvolací súd bol síce oprávnený potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa, ak bol vo výroku vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), no zároveň, ak bol toho názoru, že je potrebné vec posúdiť podľa ustanovení právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, bol povinný vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému odlišnému právnemu posúdeniu vyjadrili (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Tým, že odvolací súd takto nepostupoval, nerešpektoval zásadu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, v dôsledku čoho bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom.

V uvedenom prípade nemožno hovoriť ani o tom, že odvolací súd využil možnosť tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody. Odvolací súd totiž v odôvodnení rozsudku jednak výslovne uviedol, že potvrdzuje prvostupňový rozsudok, pretože je vo výroku (teda nie v celom rozsahu) vecne správny, a jednak len veľmi nejasne poukázal i na dôvody prvostupňového rozsudku, pričom ale za rozhodujúce (nie doplňujúce) pre zamietnutie žaloby považoval svoje dôvody vychádzajúce z vyššie označeného uznesenia Ústavného súdu.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je aj čiastočne nepreskúmateľné, pretože v ňom nie je dostatočne presvedčivo objasnená logická spojitosť medzi záverom o nulite platobných výmerov a existenciou či neexistenciou postúpených pohľadávok, ktorých príslušenstva sa žalobkyňa domáhala.

Pretože odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, znamenajúce porušenie práva na spravodlivý proces, zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť, dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou odvolacieho súdu prejednať odvolanie žalobkyne z hľadiska správnosti procesného postupu súdu prvého stupňa ako aj správnosti jeho skutkových a právnych záverov a v novom rozhodnutí rozhodnúť znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. marca 2011

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová